

„Ker sem najdenka, gospod . . . Vsak človek ima kakega svojca . . . Le jaz sem sama . . . V siro-
tišnici so me zaničevali otroci — imeli so strice,
tete — kraj, kjer so se rodili . . . Mene so našli ob
Soči . . . Zdaj grem v soški grad . . . Kako bo tam
— Bog ve . . . Oh, jaz revica, sirota . . .“

Zakrila je obrazek v roke in ihtela. Angelik se
je čudil:

„Ah, ti si najdenka Ivanka? Kako da se nisem
domislil takoj . . . Pa kako, da nisi počakala, da pride
kdo po tebe? Pripeljala bi se bila, tako pa si prašna
in trudna.“

Jokajoče in plašno je pogledala Angelika, ste-
pala prah s krila, si brisala obuvalo ob nogavice in
odgovarjala:

„Ušla sem . . . Nisem mogla dočakati. Lahko da
pozabi gospa na najdenko.“

„No, le obriši si solze, otrok,“ jo je tolažil
Angelik smehljaje. „Nimaš doma, ne svojcev, soški
grad ti bo dom, soška gospa mati. Pojdiva, dete.“

Otrl ji je solze in jo vedel po stezi nizdol. Bilo
mu je mehko in veselo v duši. Bilo je nekaj neiz-
rečeno dobrega v obrazku te deklice, njena žalost
je pričala o njeni čuteči duši in je bila Angeliku
porok, da postane najdenka druga hčerka zapuščeni
materi, da jo bo znala tolažiti, ko bo hodil sin po
nevarnih potih, ko bo ločil samostanski zid hčerko
od nje.

Valentin je čakal onstran Soče in zijal bedasto
predse. Na Angelikov žvižg se je zgenil, uprl v vrv
in plul proti skali, kjer je stal Angelik visok in po-
staven zraven male deklice. Angelik je pomagal
najdenki v brod. S plahoradovednim pogledom se
je ozrla po Soči, po brodniku, kriknila, ko se je
zagugal brod in se prijela za rob sedeža.

Valentin je držal vrv, strmel v Sočo. Bila je
plitva, prozorna. Ribice so plesale okrog skal, beli
brod je blestel skozi valove. Tudi najdenka je zrla
na Sočo. „Ob Soči, pri Št. Maverskem prevozu,“
so ji rekli, „te je našel brodnik.“ Mar je to tisti
brodnik? Oh, vprašala bi, pa se boji gospoda, pri-
jaznega, mladega gospoda . . . Valentin se ozira na-
njo — ne, on je ne pozna, ne ve . . .

Brod se je ustavil, Angelik je vrgel brodnino
v Valentinov klobuk in rekel:

„Za dva. Ali veš, Valentin, koga voziš? Le glej,
tu je deklica najdenka . . . Ivanka, to je mož, ki te
je našel.“

Valentin izpusti klobuk, desetica se zakotlja po
brodu, brodnik zija v blede deklico. Rešitelj in re-
šenka se nista pozdravila.

„Glej, Valentin,“ je nadaljeval Angelik, „moja
mati je hotela sama po Ivanko, pa mala jo je pre-
hitela. No, kaj praviš, ali ni zrastle velika iz tvoje
male najdenke? Valentin — govori vendar . . .“

Pa Valentin je molčal. Angeliku se je mudilo do
matere in sestre, da upelje pri njih novo družico.
Čakalo ga je tudi dosti drugega posla, kajti prišel
je čas, da nastopi on svojo pot, Rozika svoj noviciat.
Hotel je še poprej v Čepovan, da se poslovijo od Vi-
donijeve Elvire, ji priporoči Salleja, ki bo togoval po
Roziki, in svojo mater. Zato je rekel dobrohotno Ivanki:

„Se že pomenita drugikrat, kako je bilo. Hitiva
v grad.“

Na strani sirote je šel soški graščak skozi red
topolov. Po cesti nad Sočo je zdrčal tačas bel samo-
drč, zavel je pajčolan. Valentin je gledal za gra-
ščakom, pogledal na cesto in zamrmral:

„S culico gre v grad, pa bo nemara še grajska
gospa.“

(Dalje.)

Lete.

Zložil Tonej Jelenič.

V očeh trpečih mračna noč umira —
in sladka je trpljenja smrt!
Brez težkih solz se božji dom odpira,
ljubezen stopa čez nebeški vrt.

Zapreš oči, zasanjaš z žezlom v roki,
ti sreče mlade večni car,
nad horicontom pnô se ti oboki,
nad njimi Bog edini tvoj vladar.

Ne zreš nazaj čez Sodomo razdrto,
ne kolneš bridkih ur — junak!
Ti veš: ljubezni je nebo odprto,
nečisto mesto krije smrtni mrak.

Pozabljena bridkost mladosti davno,
v ljubezni utopljena noč; —
žari se krona ti nad glavo slavno,
pod tabo teče Lete šumljajoč — — —.

